

Bi ubili 164 ljudi, da bi jih rešili 70.000?

Kot gledalec oziroma gledalka lahko nastopite v vlogi porotnika oziroma porotnice. Gledališka predstava Teror je zasnovana kot sodni proces.

© arhiv **PG Kranj**

V Prešernovem gledališču Kranj bodo 3. decembra ob 19.30 premierno uprizorili sodobno dramo Teror, veliko svetovno uspešnico nemškega dramatika Ferdinanda von Schiracha, ki je osvojila gledališke odre po vsem svetu. Drama v režiji Eduarda Milerja odpira vrsto etičnih in moralnih vprašanj o politiki, pravu, človekovih pravicah in psihologiji sodobne družbe, ki živi v stalnem strahu pred novimi terorističnimi napadi, pred potovanji, pred življenjem in od gledalcev terja, da se aktivno vključijo v proces in na koncu sami odločijo o krivdi glavnega junaka. Po premieri bodo prvič podelili **nagrado julija** za najboljšo igralsko stvaritev pretekle sezone.

Ferdinand von Schirach je znan berlinski odvetnik, specializiran za kazensko pravo. Na literarno sceno je vstopil leta 2009, ko je najprej izšlo njegovo delo Zločini, ki ga imamo tudi v slovenskem prevodu, leto zatem pa še z delom Krivda. Obe knjigi sta postali veliki uspešnici. Kasneje je objavil še zbirko zgodb, dva romana in zbirko esejev: med drugim roman Taboo (ki je na lestvici revije Time pristal na prvem mestu) in leta 2014 dramo Teror.

Teror je trenutno najbolj uprizarjano delo, saj je na sporedu v več kot štiridesetih gledališčih. V Nemčiji, Švici in Avstriji so si gledalci lahko ogledali tudi TV film, posnet po istoimenski drami, in po koncu filma v živo glasovali o pilotovi krivdi oziroma nedolžnosti ter tako odločili o njegovem razpletu. Krstna uprizoritev Terorja je bila istega dne septembra 2015 kar v dveh gledališčih: v Deutsches Theatru v Berlinu in v Schauspiel Theatru v Frankfurtu. Drama in njene številne uprizoritve so zaradi aktualne teroristične tematike doživele pravi medijski bum, njen avtor pa je postal medijska zvezda. V Terorju namreč obravnava izjemno težko moralno in etično dilemo - kako se odločati v skrajnih situacijah in koliko je vredno oziroma so vredna posamezna človeška življenja.

Teror je trenutno najbolj uprizarjano delo, saj je na sporedu v več kot štiridesetih gledališčih.

Predstava je zasnovana kot sodni proces. Dogaja se v sodni dvorani, v kateri so poleg vojaškega pilota Larsa Kocha (obtoženega za smrt 164 potnikov na letalu) tudi predsednik sodišča, branilec, državna tožilka, dve priči ter seveda gledalci, ki morajo tokrat prevzeti vlogo porotnikov. Prav oni so tisti, ki z glasovanjem odločajo o pilotovi krivdi oziroma nedolžnosti. Ali je bolje sestreliti letalo s 164 potniki, da se izognemo smrti 70.000 ljudi na nogometnem stadionu? Ali bi pilot sestrelil letalo tudi, če bi bila na krovu njegova družina? Dilema, ki jo sprožajo drama in njene uprizoritve, je etična dilema "nemogoče odločitve", kako se odločiti v skrajnih primerih terorističnih akcij. Obtoženi pilot Lars Koch se je namreč moral v hipu odločiti, kako rešiti situacijo in koga žrtvovati.

Dramaturginja Žanina Mirčevska pravi, da gre za zgodbo o vojaškem pilotu Larsu Kochu, ki je sestrelil ugrabljeno civilno potniško letalo in s tem ubil vseh 164 potnikov, vendar z namenom, da bi rešil 70.000 obiskovalcev nogometnega stadiona, kamor so teroristi nameravali strmoglaviti ugrabljeno letalo. Res je, tehtal je življenje z življenjem, ampak je poskusil izbrati manjše zlo. Tehtal je tudi, kaj bi se zgodilo, če ne bi ukrepal. V procesu nastajanja te predstave smo veliko govorili o tem, kaj bi se zgodilo, če vojaški pilot ne bi ukrepal. Bi potem imel na vesti tudi tistih 70.000 ljudi?. Posebnost tega dramskega besedila je, da je avtor predvidel, da na koncu predstave, potem ko se skozi sodni proces, ki ga spremljamo na odru, zvrstijo argumenti tako za obsodbo kot za oprostitev obtoženega, o tem, ali je kriv ali ne, z glasovanjem odločijo gledalci. Glede na njihovo odločitev sta predvidena tudi dva možna konca predstave: razglasitev bodisi obsodilne ali oprostilne sodbe.

V predstavi nastopajo: **Borut Veselko, Miha Rodman, Aljoša Ternovšek, Darja Reichman, Peter Musevski, Vesna Slapar**, Ciril Roblek k. g., Judita Polak k. g. Prevajalec: Jaša Drnovšek, dramaturginja: Žanina Mirčevska, scenograf: Branko Hojnik, kostumografka: Jelena Proković, izbor glasbe: Eduard Miler, lektorica: Maja Cerar, oblikovalec maske: Matej Pajntar, oblikovalec luči: Bojan Hudernik.